

Schrijflesing en Overweging op zondag 28 mei,

Lukaskerk Den Haag.

Genesis 4:1-10

1 De mens, Adam, had gemeenschap met Eva, zijn vrouw, en zij werd zwanger en bracht Kain ter wereld. 'Met de hulp van de HEER,' zei ze, 'heb ik het leven geschonken aan een man!' 2 Later bracht ze zijn broer ter wereld, Abel. Abel werd herder, Kain werd landbouwer. 3 Op een keer bracht Kain de HEER een offer van wat hij had geoogst. 4 Ook Abel bracht een offer; van de eerstgeboren dieren van zijn kudde koos hij de mooiste uit. De HEER merkte Abel en zijn offer op, 5 maar voor Kain en zijn offer had hij geen oog. Dat maakte Kain woedend, zijn blik werd donker. 6 De HEER vroeg hem: 'Waarom ben je zo kwaad, waarom kijk je zo donker?' 7 Handel je goed, dan kun je toch iedereen recht in de ogen kijken? Handel je slecht, dan ligt de zonde op de loer, begerig om jou in haar greep te krijgen; maar jij moet sterker zijn dan zij.' 8 Kain zei tegen zijn broer Abel: 'Laten we het veld in gaan.' Toen ze daar waren, viel hij zijn broer aan en sloeg hem dood. 9 Toen vroeg de HEER: 'Waar is Abel, je broer?' 'Dat weet ik niet,' antwoordde Kain. 'Moet ik soms waken over mijn broer?' 10 'Wat heb je gedaan?' zei de HEER. 'Hoor toch hoe het bloed van je broer uit de aarde naar mij schreeuwt.'

Ik ga op naar mijn Vader en uw Vader,
naar mijn God en uw God
Johannes 20 Rembrandt van Rijn

Johannes 15:26-16:7

Wanneer de pleitbezorger komt die ik van de Vader naar jullie zal zenden, de Geest van de waarheid die van de Vader komt, zal die over mij getuigen. Ook jullie moeten mijn getuigen zijn, want jullie zijn vanaf het begin bij mij geweest.

Dit alles heb ik tegen jullie gezegd om te voorkomen dat jullie je geloof verliezen. Jullie zullen uit de synagoge gezet worden, en er komt zelfs een tijd dat iedereen die jullie doodt, meent daarmee God te dienen. Maar ze doen dat omdat ze de Vader en mij niet kennen. Ik zeg jullie dit nu, en wanneer die tijd komt zullen jullie denken aan wat ik gezegd heb. Ik heb dit niet al eerder verteld omdat ik nog bij jullie was. Nu ga ik weg, naar hem die mij gezonden heeft, maar niemand van jullie vraagt: "Waar gaat u naartoe?" Jullie zijn verdrietig, omdat ik jullie dat gezegd heb. Werkelijk, het is goed voor jullie dat ik ga, want als ik niet ga zal de pleitbezorger niet bij jullie komen, maar als ik weg ben, zal ik hem jullie zenden.

Gemeente van Jezus Christus,

Vanwege de bijbelteksten staan we vanmorgen stil bij opofferingsgezindheid.

Iedereen weet wel min of meer wat dat is.

- politici die moeten inleveren vanuit hun verkiezingsprogramma bij een kabinetsformatie
- moeders/vaders die hun baan opgeven voor de zorg aan hun jonge kinderen
- scholieren die willen slagen voor hun examen -> leuke dingen even opzij zetten
- omwille van het milieu geen auto nemen maar afhankelijk zijn van OV -> veel meer tijd nodig
- zorg voor een ouder op je nemen
- ontslag nemen omdat je het niet eens bent met de praktijken van het bedrijf waar je werkt en waartoe je gedwongen wordt.

Opofferingsgezindheid heeft veel gezichten.

En het wil bevestigd worden want niet alles wat opofferingsgezindheid genoemd wordt is het ook. Er is bv. een subtiel verschil tussen de gezindheid achter de uitspraak:

wie goed doet, goed ontmoet

of de gezindheid achter de uitspraak:

goed doen zal nooit berouwen.

Bij de eerste zit iets van: terugverwachten, wat bij de laatste ontbreekt.

Pinksterfeest, volgende week zondag.

Tijd tussen pasen en pinksteren - Pesach en Sjavoet - kan in de joodse traditie ook verstaan worden als een oefening in opofferingsgezindheid - zoals ook de net begonnen Rammadam een oefening is in geven om je naaste.

Achtergrond van de tijd tussen Pasen en Pinksteren: de eerstelingen van de gersteoogst worden tijdens het begin van Pesach in de vorm van twee broden naar de tempel gebracht.

Er is een traditie die dit ongeveer zo beschrijft:

op de 1e dag van Pesach gaat een official van de tempel naar de akker om zoveel gerst te vergaren dat er een omer meel - ca. 3,6 liter - uit gemalen kan worden.

Aan het begin van de 2e dag van Pesach zouden daaruit dan de twee gestebroden gebakken worden om te offeren in de tempel:

de eerstelingen van de nieuwe gersteoogst, als gift gegeven.

Ook begint op de 2e dag het tellen van de dagen: dwz gewoon 1,2,3 enz

maar ook: dat iedere dag telt - zoals we zeggen dat ieder mens telt - elke dag heeft zorg nodig, vraagt om oefening, 50 dagen lang.

Een andere traditie vult aan: elke dag van de Omertellingperiode, worden eerstelingen van de gersteoogst, in de vorm van broden, naar de tempel gebracht, 50 dagen lang.

En als dan de 50e aanbreekt (= 'pinksterdag' - nederlandse vertaling van het bijbelsgriekse pentecoste πεντηκοστή) worden de eerstelingen van de tarweoogst en de eerstelingen van alle vruchten naar de tempel gebracht.

En dat als opdracht voor iedereen.

Dit gebaar van geven van het eerste en beste klinkt ook op uit het verhaal van Kain en Abel.

Abel offert de eerstelingen van de kudde: de eerstgeboren lammetjes van de kudde, en daarvan het vet.
Bij Kain ontbreekt dit.

In een omgeving met weinig opofferingsgezindheid kan het gevaarlijk zijn om opofferingsgezind te zijn.
Het heeft er nl veel van dat Abel om zijn levenshouding vermoord wordt door zijn broer.
Roept het anders zijn en anders gedragen van de ander zoveel weerstand op, ja zelfs geweld?

Leerlingen van Rabbi Akiba (begin 2e eeuw) hadden geen respect meer voor elkaars verschillende visie.

De legende vertelt dat er daardoor velen stierven juist in de tijd tussen Pesach en Sjavo'e'ot.

Respecteer tot op grote hoogte elkaars visie -> rechterwang toekeren...

anderen toestaan (en zo te kijk zetten) om hun mannetje te staan...

Er is nog een kenmerk van deze 50 dagentijd die oproept tot respect:

De windrichting in deze dagen is eigenlijk nooit gunstig voor alle gewassen.

Een westenwind brengt vocht wat goed is voor het ene en slecht voor het andere gewas.

De oostenwind is gevreesd om z'n grote hitte.

De noordenwind kan nog kil zijn en shade toebrengen aan het ene gewas, maar groei aan het andere.

De zuidenwind heeft ook twee gezichten: goed voor de ene bloeiende boom maar ongunstig voor de andere.

Zo zijn ook de menselijke daden: ze kunnen nooit gunstig zijn voor alles en iedereen.

Dat vraagt om extra inspanningen om het nodige respect voor elkaar te behouden en waar kan samen te werken ondanks verschil in visie én belangen én, misschien wel het lastigste, ondanks verschil in profijt.

De priester in de tempel bewoog de twee broden op de 1e dag van de 50 dagen in de vier windrichtingen, om te herinneren aan deze waarheid van wereld en mensenwereld.

Bij dit alles is er een visie die in de bijbel overheerst en die altijd spanning oproept wanneer er op ingeleverd wordt - een wind als het ware niet uit de vier windrichtingen maar een wind vanuit de hemel, van boven:

deze Geest, deze visie, ook te lezen in de bijbelverhalen van vanmorgen, wil niets weten van goedpraten van het opofferen van anderen.

Jezelf opofferen omwille van een zaak is iets heel anders dan anderen opofferen omwille van een zaak.

Het bloed van Abel schreeuwt vanuit de aarde.

En Jezus zegt: er zijn mensen die denken dat ze God dienen wanneer ze anderen doden maar dat geeft aan dat ze God niet kennen.

Lastig, soms/vaak, om deze Geest, deze pleitbezorger, echt te ontvangen, God te kennen.

Wanneer kennen we God? Wat is dat, God kennen?

Johannes: In den beginne was het Woord, en het woord was bij God en het woord was God.

Iets daarvan vat ik wanneer we vragen: wat is opofferingsgezindheid?

Dat woord, die zaak, die houding, dat woord is bij God, hoort bij God, ja is God zelf.

God kennen is o.a. opofferingsgezindheid kennen, leven, voorleven.

In onze tijd ook van groot belang op het gebied van milieu. Koop ik zonnepanelen omdat het mij vooral ook veel voordeel oplevert of koop ik ze omdat ik daarmee schone

energie opwek en bijdraag aan een schonere wereld, ook al kost het mij misschien na 2020 meer dan dat het mij nu oplevert.

God kennen, opofferingsgezindheid kennen is een weg van vallen en opstaan.

We staan/licgen misschien nog maar aan het begin van deze weg.

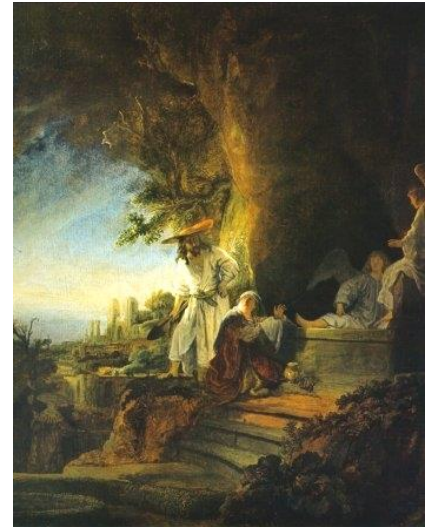
We moeten nog behoorlijk groeien om opofferingsgezind te zijn.

Gelukkig zijn er velen die ons voorgaan en voorgingen. Die zijn als bomen in de wind, vergeleken met ons die soms niet meer zijn dan haast onzichtbare struikjes.

Jezus: ik moet nog opgroeien naar mijn Vader Ik: dat is: jullie met mij.

Rembrandt en anderen tekenden/schilderden dit paastuinmoment en dit gesprek tussen Jezus, de hovenier, en Maria Magdalena: boom en struik.

Rembrandt en anderen tekenden/schilderden dit paastuinmoment en dit gesprek tussen Jezus, de hovenier, en Maria Magdalena: boom en struik.

Rembrandt
Opgroeien tot mijn Vader en uw Vader..

We hebben elkaar hard nodig en we hebben oefening nodig, vrolijke en serieuze.

Een vrolijke: Waka waka -> buy one - give one.

WAKAWAKA POWER+

Een idee om zoiets of zoiets dergelijks af te spreken om te doen met Pinksteren, als oefening.

Ook het aankomende Pinksterfeest, oefening in weggeven van het eerste en beste, zou een zinvolle jaarlijkse oefening kunnen worden, en ook goed begrijpbaar. (PKN zet Pinksteren ook dit jaar in haar mailings weer tobberig neer als moeilijk uit te leggen)

Pinksteren is zo beschouwd een radicaal maar goed begrijpbaar feest,

want uit bijzondere oefeningen van opofferingsgezindheid,

en nog meer uit concrete daden van deze gezindheid, zal een radicale/bijzondere Geest gaan waaien.

Martin Koster m.koster@kpnplanet.nl